

Уманський національний
університет садівництва

Факультет агрономії

Кафедра
загального землеробства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Сортовивчення та сортознавство»

Рівень вищої освіти:	<u>магістр</u>
Спеціальність:	<u>201 Агрономія</u>
Освітня програма:	<u>другого (магістерського) рівня вищої освіти</u>
Навчальний рік, семестр:	<u>2023-2024 н.р., семестр 1</u>
Курс (рік навчання)	<u>1 (1)</u>
Форма навчання:	<u>денна</u>
Кількість кредитів ЄКТС:	<u>3</u>
Мова викладання:	<u>українська</u>
Обов'язкова / вибіркова:	<u>обов'язкова</u>

Лектор курсу	Віталій Крижанівський
Профайл лектора	https://genetics.udau.edu.ua/ua/pro-kafedru/vikladachi-kafedri/Kryzhanivskiy-Vitaliy-Grigorovich.html
Контактна інформація лектора (e-mail)	genetica2015@udau.edu.ua
Сторінка курсу в MOODLE	https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=315

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Мета курсу	оволодіння теоретичними основами вимог законодавства на сорти рослин під час виробництва, використання, зберігання, реалізації і розмноження насіння та садивного матеріалу сортів рослин у процесі відтворення та комерційного обігу.
Завдання курсу	знати: методики організації проведення польових і лабораторних досліджень, надання студентам теоретичних і практичних знань з сучасних форм та методів нагляду та контролю за перевіркою збереженості сортів рослин, які охороняються, посівними та сортовими якістьми насінневого матеріалу. вміти: планувати та організовувати проведення польових та інших дослідів, застосовувати знання особливостей формування сорту, визначати чинники, що впливають на кількість та якість сортової продукції;
Компетентності	Інтегральні: <ol style="list-style-type: none">Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері агрономії при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики та моделювання умов формування сорту.Здатність управляти формуванням кількості та якості сорту та надавати рекомендації з удосконалення агротехнічних прийомів і ефективності вирощування сортів;здійснювати систематичний контроль за умовами вирощування сорту, забезпечуючи насінневі посіви оптимальними умовами для їх росту і розвитку з метою формування високих врожаїв якісного насіння сільськогосподарських культур. Фахові: <ol style="list-style-type: none">Уміння використовувати результати наукових досліджень щодо забезпечення інтенсивних та інших технологій, враховуючи їх особливості та користуючись передовим досвідом їх впровадження, розробляти наукові основи технологій вирощування сільськогосподарських культур.Здатність обґрунтовувати завдання досліджень, обирати методи експериментальної роботи, інтерпретувати та представляти результати наукових експериментів, впроваджувати їх у виробництво.Здатність самостійно організовувати та проводити наукові дослідження з використанням загальноприйнятих методів і стандартів аналізу ґрунтових та рослинних зразків.Уміння розробити практичні рекомендації з використання результатів наукових досліджень.Уміння представити результати звітів, рефератів, публікацій та публічних обговорень.

Програмні результати навчання	<ol style="list-style-type: none">1. Уміти використовувати методологію наукових досліджень і дослідної справи у професійній діяльності.2. Використовувати сучасні методи обробки й інтерпретації інформації під час наукових досліджень та інноваційної діяльності.3. Використовувати закономірності формування сорту у межах материнської рослини;4. Уміти реально прогнозувати і успішно реалізувати врожайні властивості сортів сільськогосподарських культур в умовах конкретної зони;5. Постійно покращувати принципи відбору сортів за їх посівними та врожайними властивостями;
--------------------------------------	--

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години	Зміст тем курсу	Оцінювання (балів)
Модуль 1. Сортознавство зернових культур			
Лекція 1 Сортознавство і охорона прав на сорти.	2	1. Історія створення сортознавства. 2. державна комісія по сортовипробуванню зернових культур. 3. Якість сортів і гібридів сільськогосподарських культур	-
Лекція 2. Сортознавство пшениці	2	1. Потенціал виробництва зерна сортів пшениці озимої в Україні. 2. Основні сортові особливості. 3. Систематика і походження. 4. Сортові ознаки.	-
Лекція 3. Характеристика сортів пшениці. Пшениця м'яка.	2	1. Сорти пшениці озимої. 2. Різновидність сортів і їх класифікація. 3. Стійкість сортів до посухи, вилягання, осипання та хвороб.	-
Лекція 4. Сортознавство ячменю і вівса.	2	1. Походження ячменю і вівса та посівні площі. 2. Систематика та морфобіологічна характеристика ячменю і вівса. 3. Рекомендовані сорти у нашій зоні. 4. Максимальна врожайність сортів.	-
Лекція 5. Сортознавство кукурудзи	2	1. Морфологічні особливості сортів кукурудзи. 2. Потенціал урожайності кукурудзи. 3. Сортові ознаки кукурудзи. 4. Систематика кукурудзи.	-
Модуль 2. Сортознавство круп'яних та технічних культур			
Лекція 6. Сортознавство гречки і проса	4	1. Особливості сортів гречки та проса. 2. Різновидність сортів. 3. Вегетаційний період.	10
Лекція 7. Сортознавство цукрових буряків і соняшнику	2	1. Народногосподарське значення цукрових буряків. 2. Форми буряка цукрового. 3. Морфо-біологічні особливості росту і розвитку цукрових буряків. 4. Сорти та гібриди цукрових буряків. 5. Особливості сортів та гібридів соняшнику. 6. Вміст олії. різновидність соняшнику.	10
Лабораторне заняття №1. Хлібопекарна оцінка сортів пшениці озимої за набуханням борошна в оцтовій кислоті	2	-	15
Лабораторне заняття №2. Відбір родоначальних рослин із гібридної популяції	4	-	15
Лабораторне заняття №3. Сортознавство пшениці озимої	2	-	10
Лабораторне заняття №4. Сортознавство ячменю	4	-	10

Лабораторне заняття №5. Сортознавство вівса	4	-	15
Лабораторне заняття №6. Сортознавство проса	4	-	15
		-	
		-	

ПОЛІТИКИ КУРСУ

Політика оцінювання	В основу рейтингового оцінювання знань закладена 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати здобувач за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи, модульного контролю, підсумкового контролю тощо). Встановлюється, що при вивченні дисципліни здобувач може набрати максимально 100 балів.
Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	Під час підготовки індивідуальних науково-дослідних завдань, проведення контрольних заходів здобувачі повинні дотримуватися правил академічної доброчесності, які визначено Кодексом доброчесності Уманського НУС. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату.
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (за погодженням із деканом факультету)

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90–100	A	зараховано
82–89	B	
74–81	C	
64–73	D	
60–63	E	
35–59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Методичне забезпечення

1. Крижанівський В. Г. Методичні вказівки до вивчення дисципліни «Сортовивчення та сортознавство» для лабораторних занять студентів освітнього рівня «Магістр» спеціальності 201 Агронімія. Умань: УНУС, 2020. 72 с.
2. Крижанівський В. Г. Методичні вказівки до вивчення дисципліни «Сортовивчення та сортознавство» для індивідуальної роботи студентів освітнього рівня «Магістр» зі спеціальності 201 Агронімія. Умань: УНУС, 2020. 8 с.
3. Методичні вказівки до вивчення дисципліни «Сортовивчення та сортознавство» для самостійної роботи студентів освітнього рівня «Магістр» зі спеціальності 201 Агронімія. Умань: УНУС, 2020. 13 с.

Рекомендована література

Базова

1. Волкодав В.В. Правове регулювання сортів рослин / В.В. Волкодав. — К.: Алефа, 2018. — 268 с.
2. Про насіння та садивний матеріал: Закон України від 26 грудня 2015 р. за № 411- IV // Відомості Верховної Ради України. — 2018.—№ 13. — С. 92.
3. Про охорону прав на сорти рослин: Закон України від 17 січня 2017 р. № 2986 // Відомості Верховної Ради України. — 2018.— № 23. — С. 163.
4. Методика проведення ділянкового та лабораторного сортового контролю / За ред. Ткачик С.В. — К.: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2016. — 28 с.

Допоміжна

1. Методика проведення інспектування сортових посівів зернових. Одеса. Київ. 2019. 36 с.
2. Методика проведення інспектування посівів кукурудзи і сорго. К-2019. Шемавнев В.І., Ковалевська Н.І., Мороз В.В. «Насінництво польових культур». Підручник, Дніпропетровськ, 2016. С. 386.
3. Макрушин М.М «Насінництво» Київ, Флора. 2015. 400 с
4. Цивільний Кодекс України: Верховна Рада України від 16 січня 2003 р. за № 435- IV // Відомості Верховної Ради України. 2016. № 40–44. С. 356.
5. Про Інструкції затвердження про реєстрацію договору про передачу майнового права на сорт і договору про передачу права на використання сорту: Наказ Міністерства аграрної політики України від 21 липня 2003 р. За № 244, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 8 серпня 2015 року за № 698/8019 // Офіційний вісник України. 2015 р. № 33. С. 18-27.

Інформаційні ресурси

1. <http://www.twirpx.com/file/1158614/> Мовчан І.І. Проведення інспектування сортових посівів зернових.
2. <http://helpiks.org/3-29758.html> Сортознавство зернових культур.
3. <http://socrates.vsau.org/repository/card.php?id=5852> Пилипинко І.Ф Правове регулювання сортів рослин. Опорний конспект лекцій для студентів денної форми навчання спеціальності 8.09010101 «Агрономія» ОКР «Магістр».